

HRVATSKA VOJSKA OPTUŽENA ZA GRANATIRANJE SRPSKIH CIVILA

Author: [Goran Jungvirth](#)

Svedok govori o tome kako je vozeći se kroz Knin pokraj puta video leševe.

Bivši visoki zvaničnik Ujedinjenih nacija izjavio je ove sedmice na suđenju trojici hrvatskih generala da su njihove snage tokom operacije koja je izvedena 1995. godine sistematski granatirale naseljena područja, a ne vojne baze.

Ante Gotovina, Ivan Čermak i Mladen Markač su pred Haškim tribunalom optuženi za ratne zločine koje su jedinice pod njihovom komandom počinile nad Srbima tokom i nakon Operacije Oluja – tj. ofanzive čiji je cilj bio da se ponovo zauzme ona teritorija koju su počev od 1991. kontrolisali pobunjeni Srbi.

General Endru Lesli (Andrew Leslie) je posvedočio da je granatiranje Knina (jugoistočna Krajina) počelo u 5.02 izjutra 4. avgusta 1995., da je neprekidno trajalo puna dva sata, te da su ciljevi bili uglavnom civilni. U Kninu su, po njegovim rečima, postojale samo tri vojne mete. Sporadično granatiranje nastavljeno je tokom čitavog tog dana.

„Počev od 7 sati izjutra bilo je lakše utvrditi da je većina granata bačena na stambeno područje u centru grada, ali to ne znači da nisu granatirane i manje grupe zgrada u predgrađu“, izjavio je Lesli pred sudom.

Lesli je trenutno komandant kanadskih kopnenih snaga, bio je i komandant NATO-a u Avganistanu, a u vreme na koje se odnosi optužnica komandovao je štabom UN-a za Sektor Jug, koji se nalazio u Kninu. Reč je o jednom od najviših oficira koji svedoče na ovom suđenju.

U optužnici se navodi da je hrvatska vojska podsticala masovni egzodus Srba sa tog područja. Generali se terete za učešće u zajedničkom zločinačkom poduhvatu čiji je cilj bilo trajno proterivanje srpskog stanovništva iz Hrvatske. Navodno je u periodu od avgusta do novembra 1995. u samom Kninu ubijeno najmanje 30, a u čitavoj Krajini barem 150 ljudi.

Lesli je ove sedmice izneo procenu da je za dan i po na Knin bilo ispaljeno oko 3,000 granata, nakon čega su hrvatske snage 5. avgusta oko podneva ušle u taj grad.

Svedok je tog dana sudelovao u evakuaciji pacijenata iz gradske bolnice.

Dovozeći se tamo, pokraj puta je video leševe, a nekoliko desetina mrtvih zatekao je i u samoj bolnici. Ukupno je tokom granatiranja u samom Kninu bio u prilici da vidi „ne manje od 30, i ne više od 50-60 mrtvih tela“.

Međutim, dodao je i da su hrvatske snage činile „velike napore da ne pogode bolnicu“, koja tokom napada nije ni pretrpela značajnija oštećenja.

Lesli je odbacio mogućnost koju je pomenula odbrana – da su srpske snage, u gnevu zbog toga što se

hrvatska vojska spremala da uđe u Knin, i same izvršile neka granatiranja.

Tokom unakrsnog ispitivanja, Gotovinin advokat Gregori Kiho (Gregory Kehoe) je Lesliju predočio izveštaje UN-a i vojnih posmatrača Sjedinjenih Država, u kojima se navodi da je hrvatska vojska gađala vojne ciljeve, a da se šteta na civilnim objektima pojavljuje samo ukoliko se oni nalaze u blizini vojnih.

Lesli je jednostavno odgovorio da su podaci koje je izneo Vojni posmatrač UN-a (United Nations Military Observer, UNMO) u vreme kada su objavljeni „izazvali kontroverze“.

Obrana je, takođe, nastojala da ospori raniju Leslijevu procenu po kojoj tokom prva dva dana Operacije Oluja na tom području nije bilo aktivnih vojnih snaga. Kiho se pozvao na izveštaje UN-a u kojima se govori o srpskom vojnom prisustvu, kao i na neke izjave samog Leslija, koji je rekao da je područje Knina u to vreme bilo okupirano vojnicima i artiljerijom.

Obrana je emitovala izjavu koju je Lesli 4. avgusta uveče dao za BBC, i u kojoj je rekao da Hrvati nisu blizu Knina, te da ima „mnogo Srba u Kninu i okolini“.

Upitan na koga je mislio, Lesli je rekao: „'Srbi' znači Srbi . . . Ne pravim razliku između vojnika i civila . . . barem u kontekstu ove izjave.“

Obrana je potom svedoku pokazala i izjavu koju je dao za kanadske novine Toronto Star, u kojoj je rekao da je na tom području i lično video srpski tenk kako ispred baze UN-a uzvraća vatru.

Kiho je predočio i različite izveštaje vojnih posmatrača UN-a, koji su 5. avgusta načinjeni u vezi sa kretanjem srpske artiljerije ka Kninu, kao i sa njihovim raspoređivanjem na položaje oko obližnjeg sela Strmica, odakle je te noći otvarana vatra.

Lesli je priznao da je upoznat s tim. On je rekao kako je dan uoči napada, na nekih 15 do 20 kilometara od Knina, video znatno sofisticovaniju i profesionalniju jedinicu srpske artiljerije od svih koje je do tada sretao na tom području.

Suđenje se nastavlja iduće sedmice.

Goran Jungvirth je obučeni novinar IWPR-a.

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/hrvatska-vojska-optu%C5%BEena-za-granatiranje-srpskih-civila>